

Mestský úrad Hnúšť'a, kancelária terénnej sociálnej práce

Francisciho č. 74, 981 01 Hnúšť'a

Kontakt: 0908 866 842, 0905 866 843

E-mail: tsp@hnusta.sk

Správa o činnosti terénnych sociálnych pracovníkov za rok 2023 v meste Hnúšť'a

Národný projekt *Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce* (ďalej ako „NP TSP II) financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu, nadväzuje na národný projekt *Terénna sociálna práca v obciach I.* a pokračuje v trende zvyšovania kvality výkonu terénnej sociálnej práce. Terénna sociálna práca v meste Hnúšť'a sa začala realizovať s účinnosťou od 01.02.2020 prostredníctvom NP TSP II. financovaného z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (Hnúšť'a, 2020).

Cieľom výkonu terénnej sociálnej práce je poskytnúť odbornú pomoc všetkým obyvateľom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami a ani s pomocou rodiny a blízkych osôb nájsť primerané riešenie svojej situácie, v ktorej sa ocitli. Nejedná sa len o bezprostredné riešenie krízových a nepriaznivých situácií, ide aj o ich predchádzanie a zamedzenie ich prehĺbovania. Mesto Hnúšť'a sa prostredníctvom terénnej sociálnej práce angažuje v otázkach riešenia nepriaznivých životných situácií od roku 2005, v tomto období bol projekt financovaný z Fondu sociálneho rozvoja a realizovaný IA MPSVR SR . Mesto Hnúšť'a bolo zaradené aj do Atlasu rómskych komunít z roku 2019 (viď. Atlas rómskych komunít 2013) hovorí, že v Hnúšti bol v roku 2013 zaznamenaný najvyšší počet rómskych osídlení (10 osídlení).

Vzhľadom na náročnú situáciu v regióne Rimavská Sobota sú v meste Hnúšť'a poskytované rôzne formy podpory:

- podpora Implementačnej agentúry,
- podpora zo strany terénnej sociálnej práce,
- podpora v rámci projektu Zdravé regióny,
- podpora zo strany komunitného centra.

Vychádzajúc so štandardov terénnej sociálnej práce v obci, je jej cieľom poskytnúť odbornú pomoc všetkým obyvateľom, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami ani s pomocou rodiny a blízkych osôb nájsť primerané riešenie situácie, v ktorej sa ocitli. Špecifickým cieľom sociálnej práce, je popri riešení vzniknutých, často krízových situácií, pôsobiť aj preventívne, aby nedochádzal k ich vzniku a ďalšiemu prehĺbovaniu. Dôležitým predpokladom a zámerom samotného NP TSP II je, aby daná odborná pomoc bola prístupná pre občanov žijúcich v rôznych sociálnych podmienkach. Čo súvisí aj s procesom sprístupnenia spoločenských zdrojov a podporou participácie na rozhodovacích procesoch v spoločnosti (NP TSP II, 8/2023).

Terénna sociálna práca priniesla množstvo zmien, ktoré sa premietajú do života konkrétnych ľudí v mestách a obciach. Aj napriek limitom, ktoré pramenia z jej výkonu, sa terénna sociálna práca etablovala ako významná sociálna služba. Ukázala sa ako užitočná a v mnohých lokalitách takmer nevyhnutná pre kontinuálne riešenie množstva sociálnych situácií. Terénna sociálna práca funguje ako prostredník v komunikácii medzi vedením obcí, miest a marginalizovanými obyvateľmi, dlhodobo napomáha riešiť rôzne otázky spolužitia v rodinách a na susedskej/komunitnej úrovni.

1. Vymedzenie terénnej sociálnej práce

Terénna sociálna práca je jednou z metód sociálnej práce, ide o prácu v otvorenom a neinštitucionalizovanom prostredí (teda nie len ulica, ale aj priamo na ulici, opustených budovách, mieste kde sa ľudia obvykle zdržiavajú). Mnohí zdieľajú názor, že terénna sociálna práca je nenahraditeľnou, pretože zachytáva a rieši situácie tam, kde vznikajú a ponúka pomoc v prirodzenom prostredí. Je zameraná primárne na prácu s jednotlivcom a jeho sociálnym prostredím, no zároveň presahuje jej hranice v činnostiach smerujúcich k rozvoju lokality/komunity, presadzovaniu práv a záujmov cieľových skupín na lokálnej úrovni. TSP a TP sú povinní vykonávať terénnu sociálnu prácu v súlade so Štandardmi terénnej sociálnej práce a terénnej práce v sociálne vylúčených komunitách. Do NP TSP II žiadateľ mohol žiadať maximálne taký počet zamestnancov na pozícii TSP, resp. pozícii TP, aký bol podporovaný v rámci NP TSP I (2016 – 2019) v júni 2019 podľa príslušnej Zmluvy o spolupráci, maximálne však 4 zamestnancov.

V roku 2023 boli obsadené všetky miesta:

- **Terénni sociálni pracovníci/Terénne sociálne pracovníčky (2)**
  - Bc. Elena Balciarová do 07/2023
  - PhDr. Erik Šatara, PhD. do 07/2023

- **Terénne pracovníčky (2)**

- Bc. Terézia Berkyová

- Eva Bejtíková

Od mesiaca august 2023 sa realizuje nový projekt **NP - TSP a Komunitné centra „Spolu pre komunitu“** do január 2009.

V novom projekte boli obsadené nasledovné miesta:

- **Terénni sociálni pracovníci/Terénne sociálne pracovníčky (1)**

- PhDr. Erik Šatara, PhD. do 08/2023

- **Terénne pracovníčky (2)**

- Bc. Terézia Berkyová

- Eva Bejtíková

1.1 Cieľové skupiny terénnej sociálnej práce

Za cieľové skupiny NP TSP II v zmysle Operačného programu Ľudské zdroje považujeme:

- marginalizované skupiny, vrátane Rómov,
- jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením,
- rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodtné rodiny,
- nízkopríjmové domácnosti,
- mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy–NEET,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore,
- deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby,
- znevýhodnený uchádzač o zamestnanie,
- žiadatelia o azyl, azylanti, fyzické osoby s doplnkovou ochranou.

2. Kategórie intervencií terénnej sociálnej práce v meste Hnúšť'a

Činnosť terénnych sociálnych pracovníkov a terénnych pracovníkov môžeme rozdeliť na:

- **priamu prácu**
  - a) *terénna sociálna práca* (monitoring, depistáž, kontaktovanie, sprevádzanie, krízová intervencia a znižovanie rizík),
  - b) *prípádová sociálna práca* (sociálne intervencie, základné sociálne poradenstvo, nácvik zručností),
  - c) *skupinová a komunitná práca* (sociálne poradenstvo, sociálna prevencia),
- **nepriamu prácu**
  - a) *administratíva a dokumentácia*,
  - b) *koncepty, projekty*,
  - c) *spolupráca s inštitúciami* (negociácia, rokovanie),
  - d) *prezentácia činnosti, aktivít terénnej sociálnej práce*,
- **presahujúcu prácu**
  - a) *supervízia*,
  - b) *intravízia, tímové porady, lokálne stretnutia*,
  - c) *zvyšovanie kvalifikácie, ďalšie vzdelávanie*,
  - d) *negociácia, mediácia, advokácia*

Spomínané formy práce vykonávajú terénni sociálni pracovníci a terénni pracovníci v prirodzenom prostredí, kde človek žije. Na Slovensku je terénna sociálna vnímaná ako alternatívny prístup. Nie sú to pracovníci, ktorí sú zaťažení administratívnymi úkonmi, ale všetky úkony, ktoré realizuje, vykonáva, robí priamo v teréne, medzi ľuďmi, s ktorými spolupracuje (Novák, 2005). Podľa východísk NP TSP II. pôsobí terénna sociálna práca oblastiach, a to:

- **zamestnanosti:** intervencie smerujúce k zvýšeniu šance uplatniť sa na trhu práce a/alebo k udržaniu existujúcich pracovných miest,
- **bývanie:** intervencie smerujúce k zvýšeniu štandardu bývania, či udržaniu vyhovujúceho štandardu bývania, či udržanie vyhovujúceho štandardu bývania,
- **zdravie:** intervencie zamerané na zlepšenie zdravotného stavu klientov alebo zachovanie vyhovujúceho zdravotného stavu klientov a intervencie zamerané na zvýšenie dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti,

- **sociálno-patologické javy:** intervencie zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov, ako aj na zmierenie a elimináciu ich negatívnych dopadov u ľudí z cieľovej skupiny,
- **financie a hospodárenie:** intervencie zamerané na zvyšovanie ekonomickej gramotnosti klientov, poradenstvo smerujúce k zlepšeniu ekonomickej situácie domácnosti, poradenstvo pri oddlžovaní a exekúciách, prevencia zadlženosti,
- **vzdelávanie a spolupráca so školou:** intervencie smerujúce k zvyšovaniu kvalifikácie klientov a ich detí, intervencie zamerané na dostupnosť vzdelávacích inštitúcií a poskytovaných služieb,
- **sociálne zabezpečenie:** intervencie smerujúce k zabezpečeniu benefitov a k plneniu povinností vyplývajúcich z príslušnosti v systéme sociálneho zabezpečenia,
- **iné:** intervencie, ktoré nespádajú do predchádzajúcich kategórií.

2.1 Zamestnanosť

Agentúra Európskej únie pre základné práva (2016) vo svojej výskumnej správe poukázala na skutočnosť, že miera zamestnanosti Rómov je mimoriadne nízka. Ukázalo sa, že oblasti s najväčšou koncentráciou Rómov, sú tiež oblasťami s nedostatkom pracovných príležitostí, v dôsledku čoho čelia vysokej miere nezamestnanosti

Intervencie zamerané na oblasť zamestnanosti, pokrýval v minulom roku 2023, cieľové skupiny mladých ľudí, dospelých a osôb so zdravotným znevýhodnením, išlo prevažne o ľudí z marginalizovaného prostredia. Spadajúcich do kategórie znevýhodnených uchádzačov, ktorí museli pri snahe vstúpiť na trh práce, rôzne známe bariéry (absencia kvalifikácie, vzdelania, skúseností, diskriminácie na základe etnickej príslušnosti.

2.1.1 Zamestnávanie mladých ľudí, ktorí nie sú zapojení do procesu vzdelávania odbornej prípravy

V praxi vidíme, že aj na území nášho mesta sa nachádza skupina ľudí vo veku od 15-24 rokov, s ktorými sme spolupracovali. V procese práce aktívne spolupracujeme s rodičmi mladých ľudí, ktorí ukončili proces odbornej prípravy, aby sme sa pričínili o ich úspešnú integráciu na trhu práce. Prioritou, však stále zostáva motivácia mladých ľudí k navráteniu do procesu odbornej prípravy, resp. do procesu ďalšieho vzdelávania, aby získali formou kurzov potrebné certifikáty, k uplatneniu na trhu práce. Najviac ohrozená je z nášho uhla pohľadu kategória mladých ľudí od 15 do 18 rokov, ktorých integrácia na trhu práce je náročná aj v zmysle platnej legislatívy. V tejto vekovej kategórii sa zameriavame na poradenstvo v oblasti brigád

a sezónnych prác. Na to je nevyhnutná aktívna spolupráca s miestnymi právnickými osobami a subjektmi, ktoré by mohli mladých v tejto vekovej kategórii zapojiť do pracovného procesu. V okolí mesta Hnúšťa, vidíme v tejto oblasti značné limity. Ako možnosti sa nám ukázala spolupráca s predsedníctvom Pozemkového a lesného spoločenstva Hnúšťa a štátneho podniku Lesy SR, ktorí na tieto práce prijímajú pracovníkov, prostredníctvom externých subjektov. V procese aktívnej spolupráce kladieme dôraz na motiváciu aktívne sa zapájať a hľadať riešenia. Zámerom je eliminovať stratu úsilia o hľadanie práce, vzdelávania, resp. možnosti do budúcnosti. Ide aj o prevenčné aktivity, ktoré sú zamerané na trávenie voľného času.

Zapojenie mladých ľudí do procesu odbornej prípravy alebo práce, sú kľúčovými výzvami, ktoré majú priamy dosah na ich budúcnosť. Absenciou pracovných zručností a vzdelávania, sa stávajú ťažko zamestnateľní, a to aj formou migrácie, dochádzania za prácou. Vychádza to z vývoja potrieb na trhu práce a dopytom po práci v okrese Rimavská Sobota. Z perspektívy výkonu terénnej sociálnej práce, je táto cieľová skupina prioritou.

2.1.2 Zamestnávanie dospelých, so zameraním na dlhodobo nezamestnaných ľudí

Intervencie v oblasti zamestnanosti, zahŕňajú rôznorodú skupinu ľudí, ktorí sú uchádzačmi o zamestnanie, dobrovoľne nezamestnaní alebo zamestnaní, ktorí sa snažia na základe svojich skúsenosti o uplatnenie na pracovných pozíciách s lepším ohodnotením a podmienkami. Prevažná časť intervencii však smerovala k ľuďom, ktorí sú uchádzačmi o zamestnanie alebo aktuálne nemajú platenú prácu. V procese hľadania a uchádzania sa o prácu, čelia rôznym bariéram, ktoré sme sa formou odborných intervencii snažili eliminovať. V súvislosti so zamestnávaním ľudí z marginalizovaného prostredia je potrebné upriamiť pozornosť na rozdiely medzi pohlaviami. Hlavne ak hovoríme o ženách, ktoré popri hľadaní práce, riešia zároveň otázku zladenia pracovných a rodinných povinností. Ďalšou ohrozenou a náročne uplatniteľnou, je skupina dlhodobo nezamestnaných ľudí. Dlhodobá nezamestnanosť je definovaná časovým trvaním nezamestnanosti, ide o človeka, ktorí je bez práce nepretržite minimálne 12 mesiacov. Medzi príčiny vzniku dlhodobej nezamestnanosti patrí:

- nedostatočná kvalifikácia,
- nedostatočná prax v práci, odbore,
- nedostatok pracovných zručností, skúseností,
- nízka sebadôvera a obmedzenie sociálnych zručností
- nezáujem a diskriminácia dlhodobo nezamestnaných zo strany zamestnávateľských subjektov,

- podmienky nástupu do práce,
- pasivita dlhodobo nezamestnaných v smere hľadania práce,
- očakávania a nároky dlhodobo nezamestnaných smerom k zamestnávateľským subjektom,
- aktuálna situácia na trhu práce,

V oblasti riešenia otázok spojených so zamestnanosťou, môžeme nazerať na odborné intervencie z perspektívy krokov a aktivít, ktoré boli zrealizované a zastrešené terénymi sociálnymi pracovníkmi:

- **Vyhľadávanie pracovných ponúk:** kľúčovou sa v súvislosti s touto témou javila motivácia ľudí formou individuálnych rozhovorov, k vyhľadávaniu pracovných ponúk a aktivizácii zdrojov, ktoré majú vo svojom okolí a mohli by im byť nápomocní pri sprostredkovaní informácií o pracovných ponukách. Pred samotným procesom vyhľadávania pracovných ponúk je dôležité formou nedirektívneho rozhovoru preniknúť do skúseností, ktorými disponujú a aké majú skúsenosti s hľadaním práce, kde vnímajú svoje limity a naopak ich silné stránky, ktoré môžu byť prospešné. Návrat zručností je ďalšou možnosťou, ktorá zmocňuje človeka. Táto metóda je prospešná vo fáze, kedy je človek motivovaný k hľadaniu práce. Preto sme ju aplikovali pri hľadaní práce na internetových portáloch, na počítači, ktorí máme k dispozícii v kancelárii, prostredníctvom mobilných telefónov, ktorými sami disponujú. Postupne získavajú zručnosti, ktoré vedú samostatne v budúcnosti použiť;
- **Asistencia pri vypracovaní žiadosti a životopisu:** po vyhľadaní konkrétnych ponúk nasledovala asistencia pri spísaní a rozposlaní konkrétnych žiadostí a životopisov. V kancelárii disponujeme predpísanými žiadosťami o prijatie do zamestnania, ktoré boli použité pri hľadaní práce v miestnych podnikoch. Pri vypracovaní životopisov si ľudia osvojili informácie o tom ako má vyzeráť životopis, čo obsahuje, aké údaje si majú pripraviť ak chcú napísať svoj životopis. Po ich vypracovaní sme motivovali ľudí k ich následnej distribúcii priamo na personálne oddelenia, resp. sprostredkovateľským subjektom;
- **Príprava na pracovný pohovor:** intervencie v tejto oblasti smerovali ku skupine mladých ľudí a ľudí bez pracovných skúseností, ktorí si nevedeli predstaviť ako prebieha pracovný pohovor. V prípade jednej ženy sme využili prípravu formou hrania rolí a prípravy odpovedí na otázky, ktoré jej potenciálny zamestnávateľ môže položiť. Táto technika má pozitívne dopady hlavne pri eliminácii stresu a získaní sebadôvery

človeka, ktorý sa uchádza o prácu. Čo sa týka prípravy na pracovný pohov, tých intervencií bolo značne menej, ako intervencií spojených s vyhľadávaním pracovných ponúk a tvorby životopisov, žiadostí. Aktívne sme ju aplikovali prevažne v spojitosti s prácou mimo regiónu, formou vnútroštátnej a cezhraničnej migrácie;

- **Nadväzovanie spolupráce so zamestnávateľskými subjektami:** snažili sme sa o nadviazanie aktívnej spolupráce so zamestnávateľskými subjektmi na lokálnej úrovni. Aktívne sme spolupracovali s pobočkou LOWA v Bošanoch, kam odišlo niekoľko ľudí za prácou. Taktiež u spoločnosti Yura Itec Corporation v Hnúšti a v Rimavskej Sobote, upratovacie služby Revúca, Koro s .r .o. Rimavská Sobota, spoločnosť Intocast Slovakia a. s. prevádzka Hačava, Gemerclínik, n. o. Hnúšť'a, Itres s .r. o. Rimavská Sobota, Riso – R s. r. o. Rimavská Sobota, Železiarne Podbrezová, a.s , Drevovýroba – Kociha. Bola nadviazaná spolupráca aj s personálnou agentúrou v Lučenci Adient Slovakia s.r.o., Manpower Group Slovakia s.r.o. Bratislava. K tejto téme pristupujeme aktívne a za úspech môžeme považovať aj zamestnanie jednej osoby.

Úspešnosť uplatnenia na pracovnom trhu, samotných intervencií v tejto oblasti, bola na území nášho mesta a jeho okolí, ovplyvnená vysokým dopytom po práci a nízkou ponukou. Ďalšou z možností sa ukázala migrácia za prácou, resp. dochádzanie za prácou. Uplatnenie sa v okresnom meste Rimavská Sobota často zlyháva na dopravnej infraštruktúre (absencia spojenia s populudňajšej zmeny), čo ľudí, ktorí nemajú osobné motorové vozidlá, značne diskvalifikuje. Migrácia formou presídlenia, života na novom mieste (ubytovni) sa ukázala ako komplikovaná, hlavne ak išlo o ľudí bez zručností, kontaktov na tom mieste. V poslednom prípade došlo k prepustenie v skúšobnej dobe. Strata práce súvisela s ubytovacími podmienka, jednotlivec nebol osobne pripravený na život mimo domova, absentovala mu opora. Táto téma si preto žiada systematický prístup a zainteresovanie viacerých subjektov. Popri nedostatku skúseností, sa nám ukázala, aj skúsenosť s diskrimináciou a nedostatkom motivácie zamestnať sa. Čo v niektorých prípadoch súviselo napr. s obavy s práce, pracovných podmienok, strachu s migrácie, živými exekúciami (zrážky zo mzdy); nedostatku kapitálu, aby si človek uhradil náklady na život (niektoré firmy nedávajú zálohy), nemali prostriedky na úhradu cestovného za prácou (napr. do Rimavskej Soboty), na kúpu pracovného odevu. Špecifický prístup si vyžadovali aj dve osoby so zdravotným znevýhodnením, ktoré nás požiadali o poradenstvo v oblasti ich uplatnenia na trhu práce. Ich integrácia na trhu práce nebola zatiaľ úspešná. V tabuľke uvádzame prehľad zamestnaných ľudí.

Prehľad zamestnaných ľudí.

Oblasť zamestnávania	Počet zamestnaných za rok 2021	Počet zamestnaných za rok 2022	Počet zamestnaných za rok 2023
YURA ELTEC	25	15	26
LOWA Klenovec/Bošany	15	6	8
TAURIS Rimavská Sobota	5	2	3
Železiarne Podbrezová	1	-	4
Gemerclinic, n. o.	-	3	2
Drevovýroba Kociha	-	3	8
Koro Rimavská Sobota	-	1	5
Riso-R, Rimavská Sobota	-	-	6
Intocast Hačava	-	-	2
Itres Rimavská Sobota	-	-	3
Adient Lučenec	-	.	3
SPOLU	46	30	70

2.2 Bývanie

Terénna sociálna práca zohráva významnú úlohu v riešení bývania v marginalizovaných komunitách a má širokú variabilitu v súvislosti s jednotlivými formami sociálneho bývania. Potreba intervencií je potrebná zo strany terénnych sociálnych pracovníkov, pre skupinu marginalizovaných obyvateľov. Predstavujú skupiny obyvateľov, ktorí nie sú schopní bez pomoci spoločnosti zabezpečiť si základné životné podmienky. Tieto skupiny sú ohrozené úplným sociálnym vylúčením v dôsledku straty bývania, nezamestnanosti a marginálnej pozície celého osídlenia.

- **Asistencia a základné poradenstvo v súvislosti s právnymi úkonmi spojenými s témou bývania**

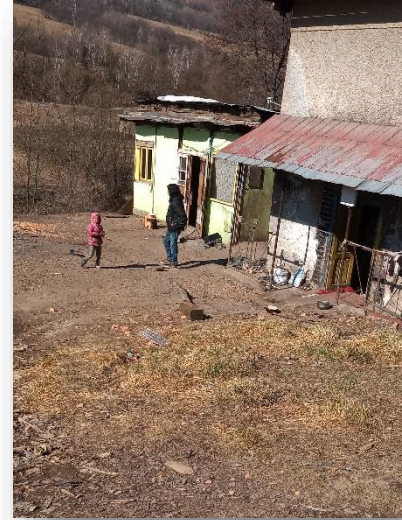
Odborné intervencie v oblasti bývania zahŕňali všetky cieľové a vekové skupiny obyvateľstva. V oblasti bývania bolo poskytované poradenstvo, asistencia pri úkonoch spojených s vlastníckymi právami k nehnuteľnostiam a pozemkom, vyhotovení žiadosti o nájomné bývanie, zrušenie alebo prihlásenie osôb na trvalý pobyt. Situácie spojené so zmenou vlastníka poskytovali terénni sociálni pracovníci a terénni pracovníci poradenstvo o možnostiach prevodu majetku, poradenstvo a pomoc pri spolupráci s notárskymi úradmi pri vybavovaní pozostalosti. Pri prevode vlastníckych práv boli klienti distribuovaní do advokátskych a notárskych kancelárií, resp. bolo im poskytnuté poradenstvo o právnych náležitostiach, ktoré musí daný dokument spĺňať.

Najväčšiu časť agendy, v kategórii bývania, tvorila asistencia a poradenstvo poskytované ľuďom v súvislosti s podaním žiadosti o nájomné bývanie. Úlohou pomáhajúcich pracovníkov, bolo sprevádzať ľudí celým procesom, oboznámiť ich o podmienkach, ktoré musia aj v zmysle všeobecno-závazných nariadení spĺňať, aby im mohol byť pridelený nájomný byt. V súvislosti s nájomným bývaním sme v minulom roku zaznamenali stav výrazne vyššieho dopytu po nájomnom bývaní, ako má mesto k dispozícii. V prípadoch krízovej intervencie, sme oslovovali aj organizácie mimo územia mesta, zo zámerom zabezpečiť dostupné bývanie ľuďom, ktorí oň prišli. Pri kategórii týchto intervencií sme sa v mnohých prípadoch museli zameriavať na zariadenia sociálnych služieb. Čomu sa budeme bližšie venovať v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Popri uvedených intervenciách, išlo aj o asistenciu a poradenstvo v súvislosti so spísaním nájomných zmlúv, resp. úprave existujúcich nájomných zmlúv, upratovanie spoločných priestorov a hľadanie náhradných foriem bývania.

- **Administratíva spojená s bežným chodom domácnosti**

Administratíva spojená s chodom domácnosti zahŕňa otázky spojené s dodávkou vody, elektriny a spoluprácu s vlastníkmi a správcami obytných miestností. Do kancelárie terénnej sociálnej práce prichádzali jednotlivci, ktorí riešili otázky spojené s platbou distribučným spoločnostiam a úpravy výšky zálohových platieb za energie. Omnoho komplexnejší prístup si vyžadovala spolupráca a poradenstvo v oblasti pripojenia existujúcich a nových odberných miest. V minulom roku sme využili aj elektronické služby distribučných spoločností, ktoré sa nám osvedčili pri riešení pripojenia nových odberných miest. Agenda spojená s pripojením odberného miesta zahŕňala asistenciu pri vyplnení formulára/online žiadosti, sprostredkovania kontaktu s projektantom, pri získaní povolenia od vlastníkov objektu a uhradení zákonných poplatkov, ktoré si účtuje Stredoslovenská distribučná, a. s. V súvislosti s elektrickou energiou sme asistovali aj pri prepise vlastníkov odberných miest.

Miestne dane a poplatky súvisia s témou bývania. Snažili sme sa o motiváciu ľudí k ich uhrádzaniu, napriek tomu, že ich sociálna ekonomická situácia náročná. Motiváciou bola predovšetkým možnosť čerpania pomoci zo strany mesta a prístupu k nájomnému bývaniu. S témou poplatkov súvisí aj intenzívna komunikácia, ktorá prebiehala medzi kanceláriou a vlastníkmi, správcami bytov, domov, v ktorých žijú naši klienti. Snažili sme sa o elimináciu rizika ich vyst'ahovania.

- **praktický chod domácností a skvalitňovania podmienok bývania**

Pri našej každodennej praxi, by sme chceli uviesť, že kvalita a úroveň bývania našich klientov sa podstatne zhoršuje. Keďže väčšina našich klientov sú poberateľmi len dávok v hmotnej núdzi, nemajú dostatok finančných prostriedkov k zakúpeniu, prípadne k renovácii svojho obydlia, pretože finančné prostriedky nie sú postačujúce ani k základným potrebám. Bývajú v drevených, svojpomocne postavených dreveniciach, prípadne si zakúpia plechové garáže, ktoré nie sú vhodné, ani vyhovujúce k bývaniu a teda majú podstatne zníženú kvalitu života, čo sa odzrkadľuje v ich domácnostiach a aj na dochádzke detí do MŠ a ZŠ.

Bolo by vhodné zamyslieť sa nad týmito skutočnosťami a hľadať vhodné riešenia.

Kancelária TSP je nápomocná pri zabezpečovaní palivového dreva. Počas osobných návštev rodinách sme v lokalitách riešili ja otázky spojené s chodom domácnosti, prípravou stravy, na čo nám slúžili aj potraviny získané so spolupráce s Diecéznou charitou Rožňava, Charita sv. Alžbety n.o. Zvolen, a Potravinovej banky Slovenska. Pritom sme sa venovali aj rekonštrukcii nájomných bytov, kde sme počas návštevy poskytovali poradenstvo o možnostiach úpravy a opravy obydli. V jarnom a jesennom období sme sa výrazne angažovali pri organizácii brigád, spojených s úpravou okolia obydli. Pri starostlivosti o domácnosť sme dbali aj na motiváciu ľudí k deratizácii obydli ak sme identifikovali prítomnosť hmyzu. Dlhodobá a systematická práca viedla k tomu, že niekoľko rodín nás oslovili s vlastnej iniciatívy a my sme im sprostredkovali kontakt s deratizérom.

- **medziľudské vzťahy**

V minulom roku sme museli intervenovať aj pri rodinných nezhodách a podporiť tak nápravu vzťahov medzi rodinnými príslušníkmi. Intervencie v oblasti medziľudských vzťahov zachytávali aj vzťahy v susedstve, pri konfliktoch sme sa snažili eliminovať napätie, poskytovať poradenstvo a motivovať ľudí k ich náprave.

Návrhy na zlepšenie situácie v oblasti bývania

1. Diskusia o povinnosti rodičov, zákonných zástupcov a opatrovníkov hradiť poplatky za komunálny odpad ich detí a zverených jednotlivcov do náhradnej starostlivosti, aby sa deti, mladí ľudia nestávali dlžníkmi mesta, po dovŕšení plnoletosti.

Zdôvodnenie: VZN č. 145/2019 o pridelení nájomných bytov, hovorí, že nájomný byt nemôže byť pridelený osobe, ktorá má dlh voči mestu na miestnych poplatkoch a daniach. Stanovené kritérium si vyžaduje diskusiu, hlavne v kontexte diskvalifikácie mladých ľudí, ktorí sa snažia o pridelenie nájomného bývania. Po dovŕšení plnoletosti sú prakticky dlžníci mesta a limituje ich prístup k sociálnej pomoci, nájomnému bývaní a aktivačným prácam. Dodatkom

k VZN, ktoré sa dotýka platieb za komunálny odpad, by mali byť neplnoletí občania označení za **poplatníkov**, ale ich zákonní zástupcovia (rodičia), opatrovníci, by mali byť určení ako **platitelia**, teda povinné osoby. Takto nastavené opatrenie ich vylučuje.

Diskusia k možnostiam bývania, ktoré úzko súvisí s kvalitou života: Počas našich dlhoročných skúseností pri práci s občanmi s MRK

2.3 Zdravie

Terénna sociálna práca pracuje s ľuďmi v prirodzenom prostredí človeka, kde vidí podmienky, v ktorých žijú a aj ich súvis a dopad na kvalitu života a zdravie ľudí v komunite. Intervencie v oblasti zdravia zahŕňali všetky vekové kategórie a cieľové skupiny, vrátane ľudí z majoritnej spoločnosti.

2.3.1 Spolupráca so zdravotníckymi zariadeniami a pracovníkmi pôsobiaci v oblasti zdravia

Zahŕňali priamu spoluprácu s odborníkmi pôsobiacimi v oblasti zdravia. Venovali sme sa rôznym témam, aj zo zameraním na prevenciu, v primárnej, sekundárnej a terciárnej rovine. Intervencie v tejto oblasti smerovali k zlepšeniu zdravotného stavu klientov alebo jeho zachovanie vo vyhovujúcej podobe, cez sprístupňovanie zdravotnej starostlivosti. Práca s klientmi prebiehala v ich prirodzenom prostredí, prípadne v inštitucionálnom prostredí, konkrétne na internom oddelení a oddelení dlhodobo chorých, kde sme navštevovali ľudí, ktorí požiadali o našu pomoc, resp. boli do našej kancelárie distribuovaní.

Aktívne sme spolupracovali s lekármi na území nášho mesta. Spoluprácu hodnotím na vysokej úrovni. Mali sme možnosť spoločne sa našimi klientmi konzultovať konkrétne témy v oblasti zdravia, s pediatričkami, všeobecnými lekármi, lekárkami internej a diabetologickej ambulancie. Aktívna spolupráca s všeobecnými a špecialistami, nám umožnila stabilizovať zdravotní stav ľudí, ktorí boli ohrození zhoršením zdravotným stavom. Veľkým náporom na výkon terénnej sociálnej práce bola aktívna spolupráca s lekármi, pri riešení akútnych stavov, z dôvodu zhoršenia duševného zdravia, kde sa ukázala ako potreba, dlhodobá starostlivosť v inštitucionálnom prostredí. V súvislosti so znižovania rizík existujúceho ochorenia sme poskytovali informácie o diétnom stravovaní, v dvoch prípadoch, so zámerom zamedzenia zhoršovania diabetu a ochorení pečene. Zamerali sme sa ja na priamu formu pomoci, kde sme prostredníctvom spolupráce s Potravinovou bankou, distribuovali prebytočné potraviny, aby

sme podporili pravidelné stravovacie návyky a tak znížili riziko zhoršenia zdravotného stavu, v konkrétnych prípadoch.

Nevyhnutnou súčasťou intervencií zdravia bolo sprevádzanie ľudí so zdravotnými ťažkosťami k ich ošetrojúcim lekárom a pri návštevách špecialistov. Poskytli sme pomoc asistenciu pri výbere medikamentov a ich správnom dávkovaní. Táto oblasť sa dotýkala jednat' detí a ich matiek ale aj ľudí vyššieho veku. V prípade potreby hospitalizácie sme oslovili ošetrojúcich lekárov a v prípade priamo potreby sme ich aj sprevádzali či už pri prepustení z nemocnice alebo v prípade potreby hospitalizácie. S čím súvisela aj komunikácia a informovania rodinných príslušníkov o aktuálnom zdravotnom stave hospitalizovaných ľudí.

Poradenstvo v oblasti zdravia ďalej zahŕňala podporu ľudí k zodpovednému prístupu k svojmu zdraviu a zdraviu detí, poradenstvo v oblasti osobnej hygieny, starostlivosti o domácnosť a okolitého prostredia. V prípade matiek sme spolupracovali aj s pediatričkou a pracovníčkou odboru SPODaSK, ak išlo o témy očkovania a absolvovania pravidelných návštev lekára. Za kľúčovú osobu v oblasti spolupráce s marginalizovanými skupinami a lekármi, považujeme zdravotníckeho asistenta, ktorý nám bol nápomocný vo väčšine intervencií v oblasti zdravia. Je zorientovaný v komunite a jeho poznatky a spolupráca nám uľahčila a skvalitnila výsledky našej práce. Navštevoval spoločne s nami priamo ľudí v komunite a prinášal nám aj nové informácie, ktoré sme mohli distribuovať priamo, konkrétnym ľuďom.

Námety a odporúčania pre oblasť zdravia:

1. Udržanie aktívnej spolupráce a pozície zdravotníckeho asistenta v meste Hnúšť'a

Zdôvodnenie: Prínos práce zdravotníckeho asistenta sa ukázal ako účelný a priamo prispieva k zlepšeniu zdravotného stavu ľudí z komunity. Angažuje sa vo všetkých oblastiach prevencia a je schopným a kvalitným článkom siete pomáhajúcich profesionálov.

2.4 Sociálno-patologické javy

Intervencie v oblasti sociálno-patologických javov smerovali k ich predchádzaniu a zamedzeniu prehlbovania ich priamych dopadov. V súvislosti s témou závislostí, sme intervenovali v oblasti prevencie a aktívneho riešenia alkoholizmu. Alkoholizmus sme identifikovali ako kľúčovú bariéru, ktorá nám bránila pri reintegrácii osôb bez prístrešia do života v spoločnosti. Intenzívna spolupráca s nimi, nám ukázala, že ktorý bol prekážkou k ďalšej reintegrácii do života v spoločnosti. Počas návštev v teréne sme sa snažili formou

individuálnych rozhovorov o motiváciu ďalších ľudí bez prístrešia k riešeniu ich alkoholovej závislosti.

Postpenitenciárna starostlivosť zahŕňala spoluprácu s osobami, ktoré boli prepustené s výkonom trestu. Počas práce s touto cieľovou skupinou, sme riešili otázky zabezpečenia adekvátneho ubytovania / útulku pre občana /, usmernenia k vybavovaniu resocializačného príspevku a iných potrebných dokladov.

Samostatnú pozornosť si zaslúži téma záškoláctva, ktorej sme v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami a zástupcami mesta, venovali značnú pozornosť. Pravidelnými návštevami v rodinách kde dochádzalo k záškoláctvu ich detí, sme identifikovali príčiny ich vzniku a navrhovali možnosti riešenia v spolupráci s rodičmi, deťmi. Oboznamovali sme ich o rizikách, ktoré prináša pre nich záškoláctvo a v konečnom dôsledku sme priamo asistovali pri nákupoch potravín, odevov u rodičov, ktorí mali určeného osobitného príjemcu. Počas týchto intervencií sme viedli individuálne rozhovory a objasňovali, dôvody, prečo došlo k tomuto kroku. Čo v niektorých prípadoch prinieslo želaný výsledok a stabilizovalo záškoláctvo.

Námety a odporúčania pre oblasť sociálno-patologických javov:

1. Nadviazanie aktívnej spolupráce s členmi inkluzívnych tímov v predškolský a školských zariadeniach.

Zdôvodnenie: Terénna sociálna práca nám umožňuje preniknúť do prirodzeného prostredia, v ktorom vo väčšine prípadov aj priamo intervenuje. Vidíme ľudí v akých podmienkach žijú, aké prekážky a náročné životné situácie musia zvládať

2. Identifikácia príčin, ktoré stoja za záškoláctvom a nastavenie cielených intervencií na riešenie príčin.

Zdôvodnenie: Identifikácia príčin záškoláctva v predprimárnom a školskom prostredí je kľúčovým aspektom, ktorý nám umožní nastaviť a zacieliť prípadovú prácu alebo prácu s rodinami. Dôležitá je aj pri tejto činnosti aktívna spolupráca vzdelávacích inštitúcií a pomáhajúcimi profesionálmi, ktorí sú kompetentný intervenovať v danej oblasti. Pri podchytení záškoláctva je nevyhnutná okamžitá intervencia, zahŕňajúca kontakt s rodičmi a vzdelávacími inštitúciami. Je dôležité, aby aj školy informovali rodičov, že ak sa ocitli v náročnej situácii, môžu požiadať o pomoc terénnych sociálnych pracovníkov, terénnych pracovníkov, resp. ďalších odborníkov pôsobiacich na území nášho mesta.

2. Podpora ďalšej spolupráce s ošetrojúcimi lekármi a odborníkmi pôsobiacimi v oblasti liečby látkových a nelátkových závislostí.

Zdôvodnenie: Spolupráca by mala zahŕňať motiváciu a sprevádzanie závislých jedincov v situáciách kedy u nich prepukne závislosť a pokračovať v ich sprevádzaní pri rozhodnutí podstúpiť liečbu závislosti. Spolupráca by mala zahŕňať sieťovanie a mobilizovanie inštitúcií, lekárov, ktoré sa tejto problematike venujú, a to nie len liečbe ale pri následnej resocializácii. Zo zámerom zachovania výsledku liečby a doliečovacieho procesu.

2.5 Financie a hospodárenie

Oblasť financií a hospodárenia zahŕňa aktivity zameraná na zvyšovanie ekonomickej, finančnej gramotnosti klientov, poradenstvo smerujúce k zlepšeniu ich ekonomickej-sociálnej situácie na úrovni jednotlivcov a rodín. Zahŕňa tiež aktivity smerujúce k oddlženiu a motivácie k splácaniu dlhov, ktoré môžu byť až exekučne vymáhané. V roku 2022 sme sa cieľným pôsobením venovali poradenstvu v oblasti zúčtovaní, splácania faktúr a objasňovania a úprave ich podmienok. Významnú časť tvorili aktivity zamerané na podporu finančnej gramotnosti. Popri práci s rodinami, sme sa aktívne venovali aj jednotlivcom, ktorí mali problémy spojené s hospodárením. Dlhodobo spolupracujeme s jednotlivcami, ktorí potrebujú asistenciu pri nákupe základných potravín a úhrade režijných poplatkov, aby sme tak predchádzali ich zadlženosti a nehospodárnemu prístupu k financiám, čo malo priamy dosah na kvalitu ich života. Hlavne ak ide o osoby so zdravotným znevýhodnením, prípadne osoby vyššieho veku.

2.5.1 Finančné záväzky, dlhy a pôžičky

Intervencie v tejto oblasti boli zamerané na poskytnutie poradenstva a asistencie pri vypracovaní splátkových kalendárov a následnej komunikácie so správcovskými spoločnosťami, právnickými osobami, voči ktorým mali jednotlivci záväzky. Išlo o pomoc a asistenciu pri zistení výšky dlžnej sumy, možnostiach splácania a zmien v súvislosti s výškou úhrady. V prípadoch vyčíslenia konkrétnej dlžnej sumy, smerovala k dohode o splátkovom kalendári. V praktickej rovine išlo napr. o vystavenie splátkového kalendára pri vyčíslení nedoplatku za elektrickú energiu, kde sme vo viacerých prípadoch komunikovali s elektrárňami o možnostiach vystavenia splátkového kalendára. Následne sme podporovali a motivovali ľudí, aby si po vystavení splátkového kalendára uhrádzali splátky včas, v stanovenom termíne. Ak sa

jednalo o nevyhovujúce termíny splatnosti. Formou negociácie sme vyjednali so subjektmi posunutie dátumu splatnosti, aby si mohli splátku uhradiť a nedošlo kvôli nesplneniu podmienok k zrušeniu splátkového kalendára. Intervencie zahŕňali poradenstvo a vysvetlenie výziev, povinností vyplývajúcich z exekúcie, so sumarizáciu potrebných dokumentov a poradenstvo v prípade zablokovaniu bankových účtov a odblokovania životného minima.

V roku 2023 sme sprevádzali ľudí aj procese vyhlásenia osobného bankrotu, ich oddĺženia. Pričom sme spolupracovali a komunikovali s okresnými súdmi, prevažne okresným súdom Banská Bystrica, odkiaľ si klienti žiadali potvrdenia o vedených živých exekučných konania, ktoré boli základom pre ďalšiu spoluprácu pri vyhlásení osobného bankrotu. Nevyhnutnou súčasťou bola spolupráca s Centrom bezplatného právneho poradenstva a zamestnancami ÚPSVaR, poskytujúcimi bezplatné dlhové poradenstvo. Počet oddĺžených klientov uvádzame v nasledujúcej tabuľke aj za minulé roky.

Pomoc pri vyhlásení osobného bankrotu.

Pomoc pri vyhlásení osobného bankrotu	2021	2022	2023
<i>Počet oddĺžených klientov</i>	21	16	14

2.6 Vzdelávanie, spolupráca so školami a intervencie zamerané na predprimárne vzdelávanie.

Prostredníctvom priameho zapojenia do sociálneho prostredia mladých ľudí a detí, sú terénmi sociálni pracovníci a terénni pracovníci svedkami špecifických problémov mládeže a detí. Zároveň sprevádzajú mladých ľudí na ich sociálnej a existenčnej ceste. Zameriavajú sa na deti a mladých ľudí pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí sú vzdialení alebo úplne vylúčení zo sekundárnej socializácie a sfér sociálneho začlenenia, ako sú rodina, škola a neskôr práce.

V období od 1. mája do 31. mája 2023 prebiehal zápis detí do materskej školy v školskom roku 2023/2024. V spolupráci s vedením Materskej školy, Nábřežie Rimavy 447/1 a Materskou školou, Klokočova 741 sme navštevovali a aktívne vyhľadávali rodičov detí, u ktorých vznikla povinnosť prihlásiť sa na predprimárne vzdelávanie. Zamerali sme sa na marginalizované skupiny obyvateľstva a ľudí, ktorí majú trvalý pobyt na meste. Interpretovali sme im podmienky nástupu do materskej školy a vysvetľovali potrebu prihlásiť detí, ktoré dovърšili 5 rokov a riziká, ktoré plynú s prípadného zanedbania tejto povinnosti. V prípade potreby sme poskytli aj distribúciu žiadostí o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie a následne sme asistovali pri ich vyplnení. Oboznámili sme rodičov aj s potrebou navštíviť pediatra, ktorí vydali potrebné potvrdenie. Ak išlo o deti, ktoré mali odklad, nasmerovali sme rodiny ako majú postupovať a komu majú doručiť toto rozhodnutie odborníkov. Zahŕňalo to aj sprevádzanie a poradenstvo v súvislosti s vyšetreniami v pedagogicko-psychologickej poradni. Celkovo sme oslovili rodičov 25 detí.

- **intervencie v oblasti primárneho vzdelávania**

V období od 1. apríla do 30. apríla 2023 prebiehal zápis do základných škôl v školskom roku 2023/2024. V spolupráci s vedením Základnej školy J. F. Rimavského, Nábřežie Rimavy 457/19 a Základnej školy Klokočova 742/15 sme navštevovali a informovali rodičov o potrebe zapísania detí. Zamerali sa na sprostredkovanie podmienok a sprevádzanie jednotlivcov pri zvládnutí všetkých úkonov. V prípade špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb sme rodičom získavali potrebné informácie a distribuovali sme ich ku kompetentným osobám.

intervencie v oblasti sekundárneho vzdelávania

Počas návštev v teréne sme zachytili skupinu mladých ľudí, ktorí sa po ukončení povinnej školskej dochádzky nezapísali, nerozhodli pre odbornú prípravu na strednej škole. Aktívne sme spolupracovali s nimi, ich rodinami a inštitúciami, ktoré prichádzali do úvahy. Počas vyhľadávania možností štúdia sme narážali na prekážky, ktoré plynuli s zapojenia detí, ktoré boli absolventmi špeciálneho vzdelávania, resp. ukončili vzdelávanie v nižšom ročníku.. Pri práci s touto cieľovou skupinou sme oslovili aj mladých ľudí, ktorí sa rozhodli predčasne

ukončiť svoju odbornú prípravu. Identifikovali sme príčiny ich rozhodnutia a pokúšali sme sa odborným pôsobením o ich opätovné aktívne zapojenie do procesu odbornej prípravy. Snažili sme sa aj o intenzívnu spoluprácu s rodičmi, ktorí mali s odchodu detí obavy a ďalšie iné. Činnosť zahŕňali aj asistenciu pri podávaní žiadosti o prestup na inú školu alebo prerušenie štúdia.

Ďalšou cieľovou skupinou boli mladí dospelí, dospelí ľudia a znevýhodnení uchádzači na trhu práce, u ktorých sme sa snažili o zapojenie do ďalšieho vzdelávania. Aktívne sme motivovali ľudí k rekvalifikácii, účasti na vzdelávaní - kurzoch, ktoré by im mohli uľahčiť vstup na trh práce. V prípade niekoľkých žien išlo o akreditovaný opatrovateľský kurz, ktorý majú možnosť absolvovať na pracovisku Agentúry ošetrovateľskej starostlivosti Ria - PhDr. Valéria Šemetková. V prípade mužov išlo napr. o kurz: Strážna služba SBS. Pri záujme o rekvalifikáciu sme formou asistencie poskytli podporu pri vyplnení žiadosti a vyhľadávaní akreditovaných subjektov.

2.7 Intervencie v oblasti sociálneho zabezpečenia

Intervencie v oblasti sociálneho zabezpečenia smerovali k zabezpečeniu benefitov a k plneniu povinností, ktoré vyplývajú z príslušného systému štátnej sociálnej pomoci. Zahŕňala aktívnu spoluprácu s pobočkou Sociálnej poisťovne Rimavská Sobota, Považská Bystrica a Ústredím Sociálnej poisťovne a ďalšími, so zamestnancami Úradu práce sociálnych vecí a rodiny pracovisko Hnúšťa a Rimavská Sobota.

intervencie zamerané na oblasť ne/zamestnanosti

Zahŕňala intervencie zamerané na cieľovú skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ktorí stratili prácu alebo boli nezamestnanými. Nezamestnaných jednotlivcov sme motivovali k zaradeniu do evidencie uchádzačov, zo záujmom predísť vzniku a rastu dlhu voči zdravotnej poisťovni. Asistovali sme pri evidencii ľudí do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pri vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie, pri ukončení pracovného pomeru (dohodou, výpoveď v skúšobnej dobe atď.).

- **intervencie v súvislosti s príspevkami so systému štátnej sociálnej pomoci a zabezpečenia**

Jednalo a o poradenstvo a asistenciu spojenú s vybavovaním dávky v hmotnej núdzi, príspevok na bývanie, rodičovský príspevok, prídavok na dieťa, jednorazové dávky, zaopatrovací príspevok. Komplexnejší prístup si vyžadovali intervencie spojené s vybavovaním starobného

dôchodku, invalidného a sirotského dôchodku. V procese vybavovania starobného dôchodku sme spolupracovali s Vojenským archívom – centrálna registratúra, Univerzitné námestie 2, Trnava, Štátnym archívom Banská Bystrica, MERKURIA – správa dokumentov, úschova registratúrnych záznamov, Česká správa sociálneho zabezpečení Biskupská 1752, Praha, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, zamestnávateľskými subjektmi na území Slovenska a Českej republiky a zamestnancami Sociálnej poisťovne Rimavská Sobota, Ústredia Sociálnej poisťovne – Bratislava. V prípade posúdenia invalidity sme vrátane predchádzajúcich inštitúcií, aktívne spolupracovali s posudkovými lekármi, ošetrojúcimi lekármi, v záujme posúdenia invalidity. Spolupráca zahŕňala kompletizáciu dokumentov, sprevádzanie klientov na vyšetrenia a samotné sprevádzanie na pobočku Sociálnej poisťovne Rimavská Sobota,

- **intervencie smerujúce k zabezpečeniu náhradného bývania a zabezpečeniu starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb**

V súvislosti s umiestnením do zariadenia sociálnych služieb, sme aktívne spolupracovali a sprevádzali ľudí v procese samotného posúdenia odkázanosti na sociálnu službu a procesom umiestnenia do konkrétneho zariadenia sociálnych služieb, podľa stupňa odkázanosti, veku a diagnózy. Poradenstvo v oblasti posúdenia odkázanosti na sociálnu službu zahŕňalo aktívnu spoluprácu s konkrétnym jednotlivcami a ich rodinnými príslušníkmi, ktorých sme informovali o podmienkach zabezpečenia starostlivosti o člena ich rodina. Pracovali sme s ľuďmi vyššieho veku, po dovŕšení dôchodkového veku, v prípade ktorých sme asistovali pri ich posúdení na území mesta Hnúšťa a pri umiestnení v zariadení pre seniorov, v krízových situáciách, pri náhlom zhoršení stavu sme riešili aj otázky ich hospitalizácie. V kategórii ľudí, ktorí nedovŕšili dôchodkový vek, ale ich stupeň odkázanosti bol V. až VI., sme sprevádzali klientov a ich rodiny pri umiestnení do domova sociálnych služieb. Pri nižších stupňoch odkázanosti sme riešili možnosť ubytovania v zariadení podporovaného bývania. Táto činnosť zahŕňali aktívnu komunikáciu a spoluprácu s Mgr. Monikou Sečkárovou – odborná referentka pre sociálne služby, Mgr. Andreou Bálintovou – odborný referent pre sociálne veci a evidenciu obyvateľstva a Mgr. Jankou Bartovou – odbornou referentkou pre sociálne služby. Následne sme oslovovali všetky dostupné zariadenia sociálnych služieb podľa posudku odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutia. V krízových situáciách sme aktívne spolupracovali s Útulkom pre jednotlivca Klenovec – Stredisko Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, PhDr. Katarínou Zamborovou, Mgr. Veronikou Pláštikovou, pri umiestňovaní ľudí bez prístrešia do ich zariadenia a s ďalšími inštitúciami. V prípade nepriaznivej životnej situácie matiek s deťmi, sme v spolupráci so sociálnou pracovníčkou Krízového centra SOS Rimavská Sobota.

Umiestnenie do krízového strediska zahŕňalo množstvo aktivít – vypracovanie žiadosti, vybavenie potvrdenia o príjme, o tom, že mesto nedokáže poskytnúť adekvátne ubytovanie a trvalom pobyte občanov, zahŕňa zabezpečenie nevyhnutných vecí: riad, hygienické potreby, potraviny, odev, sušiak, metla atď. Pri vybavovaní uvedených potvrdení a zadovážením potrebných vecí sme aktívne spolupracovali, poskytovali poradenstvo a priamu pomoc, v jednom prípade sme matku priamo sprevádzali do danej inštitúcie,

- **intervencie v oblasti umiestnenia detí do centra pre deti a rodiny, prípadne náhradnej osobnej starostlivosti**

Asistencia pri umiestnení detí náhradnej osobnej starostlivosti spočívala v poradenstve o postupe, asistencii pri spísaní návrhu na zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti. Následne sme ich v prípade potreby nasmerovali na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Poskytli sme im poradenstvo o celom priebehu zverenia detí na náhradnej osobnej starostlivosti.

2.8 Zhrnutie merateľných ukazovateľov a činnosti terénnej sociálnej práce

Pre lepší prehľad uvádzame aj súhrn vykonaných intervencií za kalendárny rok 2023, so zameraním na merateľné ukazovatele.

Merateľné ukazovatele 2021 – 07/2023 do ukončenia projektu

Merateľné ukazovatele za obdobie	01/2021 - 12/2021	01/2022 - 12/2022	01/2023 – 07/2023
Počet intervencií za obdobie	3156	3 330	1831
z toho zameraných na oblasť zamestnania	584	695	387
z toho zameraných na oblasť bývania	195	449	310
z toho zameraných na financie, exekúcie, splátkové kalendáre	407	548	315
z toho zameraných na oblasť sociálneho zabezpečenia	910	1016	481
z toho iných, neuvedených vyššie (soc. patologické javy, zdravie, vzdelávanie..)	1060	665	338

Námety a odporúčania v oblasti pracovných podmienok

1. Modernizácia technologického vybavenie kancelárie terénnej sociálnej práce.

Zdôvodnenie: Pre zvýšenie efektivity výkonu našej práce, by sme v rámci modernizácie technologického vybavenia potrebovali:

- nový, resp. výkonnejší počítač/notebook
- zavedenie internetového pripojenia do zariadení,
- výmena tlačiarne, za takú, ktorá obsahuje aj skener.

2. Pracovný odev a obuv.

Zdôvodnenie: Povaha terénnej sociálnej práce si vyžaduje, pravidelnú a nepretržitú účasť pracovníkov v teréne, prirodzených podmienkach. Terén, ktorý tvorí 70% výkonu práce terénnych pracovníkov

a terénnych sociálnych pracovníkov, je rôznorodý a prístup k obydliam v daždivom období je náročný, vyžaduje si primeraný odev a obuv. Potrebovali by sme vhodnú obuv do terénu a odev.

3. Nepriame aktivity

V súvislosti s mapovaním potrieb v teréne sme informovali ľudí a distribuovali informačné materiály o pomoci pre osoby v hmotnej núdzi. Cieľom aktivity bolo oboznámiť občanom o poskytovaní hygienických balíčkov. Hygienické balíčky boli distribuované prostredníctvom zamestnancov Charity sv. Alžbety n. o. Zvolen, ktorým sme priamo asistovali pri ich vydávaní a usmerňovaní celého procesu.

Zamestnanci Diecéznej charity Rožňava nás v prechádzajúcom období oslovili, s možnosťou poskytnúť našim občanom pomoc, za čo im patrí veľká vďaka. Za asistencie zamestnancov kancelárie terénnej

sociálnej práce, sa podarilo pomôcť niekoľkým rodinám, ktoré žijú vo veľmi skromných podmienkach. Diecézna charita Rožňava im poskytla materiálnu pomoc (potraviny, oblečenie

a školské pomôcky). Cieľom poskytnutej pomoci bolo znížiť dopady zvyšujúcich sa cien na ich každodenné životy.

Prostredníctvom mapovania potrieb a aktívnej spolupráce sme pracovali s predškolskými a školskými zariadeniami, v rovine návštev vedení školských zariadení. Oblasť práce s vzdelávacími inštitúciami zahŕňala aj spoluprácu s strednými školami. Hlavne pri integrácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Počas celého roka sme realizovali zbierku šatstva, obuvi a vybavenia domácností, ktoré sme podľa potreby

distribuovali do rodín, ktoré sú sociálne odkázané. Aj naďalej pretrváva spolupráce s Potravinovou bankou SR, hlavne jej regionálnym zástupcom. K nadviazaniu tejto spolupráce nás motivovali okolnosti a potreby našich klientov, ktorí žijú na hranici chudoby. Prevenčné aktivity sú zameriavané aj na oblasť neželaného tehotenstva, poskytli sme informácie o možnostiach antikoncepcie a prevencie nechceného počatia..

4. Záver

Fungovanie terénnej sociálnej práce v Hnúšti sa vo svojej takmer 20 ročnej histórii v meste Hnúšťa ukazuje ako prospešné, vychádzajúc z merateľných ukazovateľov, ktoré majú konkrétne sociálne intervencie vplyv na sociálno-ekonomickú situáciu občanov žijúcich v prostredí MRK / získanie vzdelania, kvalifikácie, zamestnanie – SZČO, vo firmách/. V poslednom období TSP pokrýva široké spektrum cieľových skupín sociálnej práce, medzi ľuďmi, ktorí vyžadujú služby TSP patria sem aj občania z majority. Charakter a rozsah odborných intervencií ukázal, že kancelárie terénnej sociálnej práce je stabilnou súčasťou komunity odborníkov pôsobiacich na území mesta Hnúšťa, ktorí svojou činnosťou, prispievajú k zlepšeniu životných podmienok rôznych cieľových a vekových skupín. Poskytovanie služieb v prirodzených podmienkach a podpora občanov, aby sa naučili využívať dostupné zdroje pre rozvoj sociálnej – ekonomickej situácie. Práca v prirodzených podmienkach je najväčšou výhodou tejto práce. Zachytáva ľudí a rodiny, priamo tam, kde žijú. Množstvo vykonaných intervencií svedčí o potrebe a potenciáli výkonu terénnej sociálnej práce v meste Hnúšťa. Vplyv na konkrétne oblasti života: zmocňovanie ľudí – zvyšovanie právneho povedomia, preberanie zodpovednosti za riešenie vlastnej životnej situácie, vybavovanie zamestnania a bývania.

V Hnúšti 06.06.2024

Vypracovali:

Bc. Terézia Berkyová

Eva Bejtíková